

HANKEKUVAUKSEN PÄIVITYS JAKSOLLE 1.1. - 31.12.2013

TAUSTAA

YHDESSÄ-yhdistys/TOGETHER association ry. on vuonna 1998 perustettu maahanmuuttajien ja suomalaisten yhteinen yhdistys, jonka päätavoitteita ovat moniarvoisuuden edistäminen, kotoutumisen tukeminen, maahanmuuttajien työllistymisedellytysten parantaminen ja maahanmuuttajien oman toiminnan mahdollistaminen. YHDESSÄ-yhdistys tarjoaa toimintatiloja lukuisille maahanmuuttajayhteisöille, jotta nämä voisivat järjestää mm. omakielistä, omaa kulttuuria ylläpitävää toimintaa. Toiminta siirtyi vuoden 2012 alussa Lausteelta Varissuon kirjaston alakerrassa olevaan tilaan, joka nimettiin Intercultural Centeriksi.

YHDESSÄ-yhdistyksen toimintavuosien aikana on havaittu, että maahanmuuttajat tarvitsevat jatkuvaa tukea työllistymisvalmiuksiansa parantamiseen. Yhdistyksen toiminnassa vahvasti mukana olevat maahanmuuttajayhteisöt ovat erityisesti painottaneet helposti lähestyttävän, maahanmuuttajaa lähellä olevan palvelun merkitystä. Viranomaisten tarjoama tuki (työvoiman palvelukeskus, sosiaalitoimi ja TE-toimistot) ei siis yksin riitä, vaan tarvitaan kolmannen sektorin toimijoita, jotka ovat riittävän joustavia ja joista löytyy vertaisosaamista.

Näihin tarpeisiin vastaamiseksi yhdistys haki vuosiksi 2011-2013 työllisyyspoliittista avustusta Neda-hankkeelle, josta kuvaus alla.

HANKKEEN PÄÄTAVOITTEET

Hankkeen päätavoitteena on ohjata pitkäaikaistyöttömiä ja vaikeasti työllistyviä maahanmuuttajia kohti avoimia työmarkkinoita. Tämä tapahtuu harjoitteluohjelmassa tuetun työkokeilun (vuoden 2012 loppuun asti termi työelämävalmennus) avulla sekä avoimen ohjauksen kautta. Tarkoituksena on, että osallistujat pääsevät ohjauksen ja valmennuksen avulla konkreettisesti eteenpäin omalla työllistymispolullaan. Tärkeää on, että osallistujat saavat hankkeesta jotain positiivista itselleen.

Tavoitteena on luoda ja kehittää hankkeen toteuttamiseen tarvittavaa työnantajaverkostoa. Lisäksi hankkeessa ollaan mukana kehittämässä alueen välityömarkkinoiden toimintaa. Tavoitteena on tuottaa yhdistysolosuhteisiin soveltuva ohjauksen malli, joka jää toteuttajataholle ja on sovellettavissa myös muihin vastaaviin ympäristöihin.

HANKKEEN TOIMINTA-ALUE

Hankkeen toimintapaikkana on Turku, mutta sen palveluita voivat hyödyntää myös ympäristökunnissa asuvat maahanmuuttajat. Toiminta siirtyi Lausteelta Varissuolle vuodenvaihteessa. Keskeinen sijainti maahanmuuttajien asumiskeskityksessä mahdollistaa toiminnan vahvistumisen.

HANKKEEN HENKILÖSTÖ

Hankkeessa toimii kaksi täyspäiväistä ohjaajaa, joiden työnkuvaan kuuluu avoimesta ohjauksesta ja harjoitteluohjelmasta vastaaminen, johon kuuluvat henkilökohtainen ohjaus, pienryhmäohjaus ja

jalkautuminen asiakkaan kanssa esim. työpaikkakäynneille . Henkilöstö vastaa hankkeen suunnittelusta, koordinoinnista ja hallinnosta. Ohjaajat tekevät myös laajempaa verkosto- ja selvitystyötä.

Hankeeseen voidaan tarvittaessa palkata korkeimmalla korotetulla palkkatuella 1-2 henkilöä mentor- tai apuohjaajaksi. Palkkaus tulee tällöin olemaan noin 780€/kk ja työaika 20h/vko. Lisäksi hankkeeseen voidaan katsoa kuuluvan yhdistykselle työskentelevät palkkatuetut henkilöt, jotka ovat olleet avoimessa ohjauksessa. He voivat tilanteen mukaan avustaa myös hankkeessa.

KOHDERYHMÄ

Hankkeen kohderyhmänä on pitkäaikaistyöttömät ja vaikeasti työllistyvät maahanmuuttajat, joiden osuus tulee olla asiakaskunnasta vähintään 75%. Harjoitteluohjelma on suunnattu pääasiassa naisille, mutta myös miehiä pyritään saamaan heikentyneen työmarkkinatilanteen vuoksi mukaan. Avoimessa ohjauksessa miesten määrä voi olla suurempi. Tavoitteena on, että hankkeessa miesten osuus on yhteensä 15-20%.

Ikärakenteeltaan kohderyhmänä on pääosin keski-ikäiset. Nuoret ja lähellä eläkeikää olevat pyritään ohjaamaan toisten palveluiden piiriin. Myöskään kotoutujat eivät kuulu varsinaiseen kohderyhmään. Mukana voi kuitenkin olla yksittäisiä osallistujia myös näistä kohderyhmistä, jos katsotaan, että he selkeästi hyötyvät palvelusta tai eivät saa vastaavaa muualta. Lisäksi yksittäistapauksissa voidaan kokeilla palveluiden soveltuvuutta myös näihin kohderyhmiin.

Asiakkaat ovat perusvalmiuksiltaan pääosin heikkoja tai keskitasoisia työttömiä. Heidän suomen kielen taitonsa on yleensä heikon ja hyvän välillä. Täysin kielitaidottomia ei hankkeeseen ole perusteltua ottaa. Tällaiset asiakkaat pyritään ohjaamaan hankkeen avoimen ohjauksen kautta kielikoulutukseen.

Haasteellisimpana kohderyhmänä ovat erityisen heikossa työmarkkina-asetuksessa olevat naiset: heikon suomen kielen taidon lisäksi he ovat vailla ammatillista koulutusta ja/tai työkokemusta. Tällaisille asiakkaille annetaan erityisen paljon henkilökohtaista tukea ja ohjausta. Tähän ryhmään kuuluvat myös fyysisesti tai psyykkisesti vajaakuntoiset asiakkaat. Hankkeeseen voidaan ottaa vain sellaiset henkilöt, joilla terveydelliset ongelmat eivät ole liian suuria hankkeeseen osallistumiselle ja jotka estäisivät aktiivisen pyrkimisen kohti avoimia työmarkkinoita.

Kohderyhmäksi hyväksytään myös joitakin paremmilla valmiuksilla olevia henkilöitä. Nämä toimivat pääosin ryhmissä avustajina tai apuohjaajina (esim. atk- ja kieliaavustajat) ja heidät luokitellaan kuuluvaksi avoimeen ohjaukseen.

HANKKEEN SISÄLTÖ

Ohjautuminen hankkeeseen

Hankkeen asiakkaaksi on voinut ohjautua TE-toimiston tai palvelukeskuksen kautta. Vuodenvaihteessa tapahtuvasta organisaatiomuutoksesta johtuen suurin osa työhallinnosta ohjautuvista Nedan asiakkaista tulee jatkossa palvelukeskuksen puolelta, myös 3.linjan puolelta on saattaa tulla joitakin asiakkaita. Kansainvälisten palvelujen asiakkaiksi jäävät vain kotoutujat. Yhteistyö palvelukeskuksen kanssa tulee näin ollen lisääntymään, ja se on tarkoitus saada mahdollisimman toimivaksi.

Merkittävä osa asiakkaista ottaa ensimmäisen kerran itse yhteyttä hankkeeseen. Uusi sijainti keskeisellä paikalla maahanmuuttajien asumiskeskityksessä on vaikuttanut suotuisasti tähän. Lisäksi YHDESSÄ-

yhdistyksellä on jo olemassa laajat verkostot alueen maahanmuuttajayhteisöihin ja -yksilöihin. Kaikkien asiakkaiden kohdalla ollaan kuitenkin yhteydessä työhallintoon teknisten ja laadullisten reunaehtojen vuoksi. Harjoitteluohjelmaan osallistuvat valitaan yhdessä työhallinnon kanssa sovittujen periaatteiden mukaan projektipäätöstä noudattaen.

Harjoitteluohjelman toiminta

Vuonna 2012 suurin osa harjoitteluohjelmaan osallistujista on ollut työelämävalmennuksessa, ja muutama työkokeilussa tai työharjoittelussa. Vuoden 2013 alusta lähtien muuttuu työhallinnossa työharjoittelu ja työelämävalmennus työkokeiluksi. Sisältö säilyy samana, mutta painotuksena on soveltuvuuden ja motivaation tutkiminen. Tätä puolta pyritään korostamaan entistä enemmän myös harjoitteluohjelmassa.

Hankkeen työntekijöiden ja ulkopuolelta hankittavien palveluiden kautta osallistujat saavat valmennusta siivous- ja kahvilatoiminnassa ja hygieniaoasaamisessa. Työkokeilun loppuun osallistujat suorittavat hygieniapassin. Lisäksi ohjelmaan kuuluu suomen kieli (ammatti- ja työelämäsanasto), työelämä- ja työmarkkina-asiat sekä atk (työnhaku). Henkilökohtaisen ohjauksen osuus on kuitenkin tärkein tekijä toiminnassa työtehtävien ohella.

Vuonna 2012 toteutettiin kahden harjoittelujakson käytäntö. Tätä hyväksi koettua mallia jatketaan myös vuonna 2013. Harjoittelujaksot ajoittuvat kevät- ja syyskaudeksi. Ryhmään mahtuu kerrallaan noin 15 asiakasta, joista eteenpäin työllisyyspolullaan menevät korvataan uusilla. Koska jaksoja on vain kaksi, on perusteltua asettaa tavoitteeksi 35 asiakasta vuodessa.

Hankkeen ohjaajat selvittävät asiakkaan osaamista, jaksamista ja mahdollisuuksia päästä eteenpäin työmarkkinoille. Asiakkaalle tehdään oppimis- ja työllistymissuunnitelma tukemaan hakijan omia ja yhdessä työhallinnon kanssa tehtyjä tavoitteita ja suunnitelmia. Heitä kannustetaan ottamaan kantaa jatkotavoitteisiinsa ja –suunnitelmiinsa. Tavoitteita pyritään päivittämään jatkuvasti yhdessä asiakkaan kanssa. Toiminnassa panostetaan ohjauksen näkökulmaa koko jakson ajalle. Ohjausta tehdään sekä yksilö- että ryhmäpohjaisena.

Avoimen ohjauksen toiminta

Avoimessa ohjauksessa on mukana asiakkaita, jotka eivät voi tai halua osallistua harjoitteluohjelmaan, mutta haluavat ja tarvitsevat ohjausta työmarkkinoille. Asiakasta autetaan täsmentämään omia tavoitteitaan, vahvistetaan hänen luottamusta omiin kykyihinsä, neuvotaan työnhaussa ja ohjataan mm. työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin, koulutukseen ja työelämään. Ohjauksen kesto ja käyntikerrat vaihtelevat asiakkaiden tarpeen mukaan. Yksilöohjauksen lisäksi voidaan järjestää tilanteen mukaan pieniryhmiä, jossa opetellaan esim. työnhakutaitoja.

Tavoitteena on, että avoimeen ohjaukseen osallistuu vähintään 35 henkilöä vuoden 2013 aikana.

Avoin ohjaus vaatii vielä kehittämistä, sillä nykyisillä työntekijäresursseilla sen toteuttaminen (ajallisesti) on paikoin haastavaa. Avoimen ohjauksen mallia voidaan kehittää esim. ottamalla harjoitteluun/ palkkatukisuhteeseen hyvät työelämävalmiudet omaavia apuohjaajia. He voivat ohjata ja tukea oman kieliryhmäänsä kuuluvia henkilöitä. Vuoden 2013 aikana avoimesta ohjauksesta pyritään luomaan soveltuva kokonaisuus ja toimintaprosessi yhdistyksen käyttöön.

Jatkotoimenpiteet ja jälkiseuranta

Harjoitteluohjelmassa kaikille osallistujille pyritään löytämään järkevä jatkomahdollisuus muualta hankkeeseen osallistumisen päättyessä. Tämä prosessi aloitetaan jo harjoitteluohjelman aikana. Ohjelmaan kuuluu myös asiakkaiden kanssa jalkautuminen työpaikoille. Jatkomahdollisuuden löytyessä ei sen aloittamiseksi tarvitse kuitenkaan odottaa harjoitteluohjelman päättymistä, vaan se voidaan toteuttaa nopeammallakin aikataululla tilanteen mukaan.

Hygieniapassin suorittaminen on tärkeä osa harjoitteluohjelmaa. Hygieniapassia pyritään hyödyntämään jatkopaikkojen haussa painottamalla hakua ensisijaisesti niille aloille, joihin sitä tarvitaan. Tällaisia ovat puhtaanapito- ja ravitsemusala.

Harjoitteluohjelman asiakkaiden jatkosuunnitelmat toimitetaan palvelukeskukseen tai TE-toimistoon. Harjoittelujakson päätyttyä asiakas jatkaa tarvittaessa Nedan avoimessa ohjauksessa. Tarkoituksena on pitää asiakas omatoimisena ja aktiivisena työnhakijana.

Avoimen ohjauksen asiakkaiden sijoittumista seurataan yhteistyössä asiakkaan ja työvoimahallinnon kanssa. Asiakkaisiin pyritään säilyttämään yhteys, mikä on osoittautunut aikaisemmin haasteelliseksi. Varsinkin lyhytkestoisen jatkopaikan saaneita asiakkaita pyritään seuraamaan ja ohjaamaan jatkossakin, jotta ehkäistään työmarkkinoiden ulkopuolelle palaaminen.

Palkkatuki, työkokeilu sekä työvoimapolitiittinen koulutus ovat niitä jatkotoimenpiteitä, joihin hankkeen osallistujia ohjataan ja autetaan suoran työllistymisen lisäksi. Heikoimmat valmiudet omaavien asiakkaiden ei ole realistista päästä suoraan avoimille työmarkkinoille. Siksi heidän tavoitteena ovat muut kolmannen sektorin ja välityömarkkinoiden toimijat. Paremmat valmiudet omaaville asiakkaille tavoitteena ovat julkinen sektori ja erityisesti yritykset, joiden osuus jatkopaikoista on ollut tähän mennessä vähäinen.

Tavoitteena on, että noin 60% harjoitteluohjelman osallistujista saa 3kk:n sisällä jatkototeutuksen suunnitelmalleen. Avoimessa ohjauksessa tavoite on 40%. Tavoitteena on, että vähintään 10% työllistyy avoimille työmarkkinoille tai palkkatuettuun työhön.

YHTEISTYÖTAHOT JA VERKOSTOITUMINEN

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Varsinais-Suomen alueella olevat palvelukeskus sekä TE-toimistot, joiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä asiakkaan työllistymispolun selvittämisessä ja sen etenemisen seurannassa. Organisaatiomuutoksesta johtuen palvelukeskuksen rooli tulee olemaan huomattavasti tärkeämpi. Toimistojen osoittamien yhteyshenkilöiden kanssa neuvotellaan myös hankkeen palveluiden tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista.

Turussa ja sen lähikunnissa toimivat, työvoimapolitiittista koulutusta järjestävät oppilaitokset ovat myös tärkeitä yhteistyökumppaneita. Koulutustarjontaan tutustutaan säännöllisesti ja asiakkaita ohjataan niiden pariin. Oppilaitokset toimivat asiakasohjautuvuuden näkökulmasta lähettävänä tahona.

Yhteistyötä työnantajien kanssa pyritään edelleen luomaan ja kehittämään niin, että tuloksena on tiivis ja toimiva verkosto. Tavoitteena on kehittää yritys yhteistyötä keskittyen erityisesti palvelualojen työnantajiin, kuten siivous- ja keittiöalaan, joihin hankkeen asiakkaita valmennetaan. Ohjaajat käyvät sekä yksin että ryhmän kanssa tutustumassa yrityksiin ja neuvottelemassa eri mahdollisuuksista. Ohjaajat käyttävät hyväkseen yritys yhteistyön työpajassa (Fyyra-hankkeen järjestämä) saamaa koulutusta.

Ohjaajat osallistuvat myös muihin Fyyra-hankkeen järjestämiin koulutuksiin yhdessä muiden työllisyyspoliittisella avustuksella toimivien hankkeiden kanssa ja vahvistavat yhteistyöverkostoa myös välityömarkkinoiden toimijoihin.

Hanke tekee yhteistyötä myös muiden Turussa toimivien maahanmuuttajahankkeiden kanssa ja hankkeen työntekijät voivat toimia asiantuntijoina erilaisissa yhteyksissä.

Hanke tekee tiivistä yhteistyötä Yhdessä-yhdistyksen muiden toimintojen ja henkilöstön kanssa, esim. asiakkaan tilannetta ja osaamista kartoittaessa. Intercultural Centerissä toimivien maahanmuuttajayhdistysten kautta saadaan tiedotettua toiminnasta tehokkaasti.

Hanke ei ole osa työhallinnon kanssa tehtyä aiesopimusta tai kumppanuushanketta.

SEURANTA JA ARVIOINTI

Hankkeelle on luotu ohjausryhmä, johon on kutsuttu tärkeimmät yhteistyötahot (palvelukeskus, työ- ja elinkeinotoimisto, Turun kaupungin työllistämispalvelut, rahoittajat.) Ohjausryhmätyöskentelyyn voidaan kutsua myös työnantajien edustajia. Ohjausryhmä seuraa, tukee ja ohjaa hankkeen toimintaa.

Asiakkailta ja yhteistyötahoilta pyydetään palautetta sekä arvioita hankkeen toimivuudesta, kehittämistarpeista ja vaikuttavuudesta. Asiakkaiden kanssa käytetään myös ryhmäarviointia. Projektin henkilöstö tekee itsearviointia hankkeen aikana.

Hankkeesta pidetään kuukausittaista kustannuseurainta ja seurantalomaketta hankkeeseen sijoitetuista henkilöistä päivitetään jatkuvasti. Hankkeesta toimitetaan rahoittajien edellyttämät väli- ja loppuraportit.

HANKKEEN TALOUS

Liitteenä on hankkeen kustannuserittely laskentaperusteineen.

Maksujaksot toivotaan jaksotettavan neljännesvuosittain edellisen vuoden tapaan.

Hankkeeseen ei liity muita rahoituspäätöksiä.

Yhdistys ei saa tuloja hanketoiminnasta.

ORGANISAATIO, JOHON NEDA-HANKE SIJOITTUU

Yhdessä-yhdistys ry ylläpitää ja hallinnoi:

I Intercultural center (avoimen toiminnan keskus)

(RAY ja muut rahoituslähteet, kaupunki, OPH jne.)

- kurssit, kerhot ja harrasteet (atk- ja ompeluhuone, kieliopinnot jne.)
- kulttuurihankkeet
- tuki maahanmuuttajayhteisöille, yhteisöyhteistyö

II Neda-hanke

(työllisyyspoliittinen avustus, Turun kaupunki)

- harjoitteluohjelma
- matalan kynnyksen ohjaus- ja tukitoiminta
- työntajaverkostot, alan kartoitus- ja selvitystyö

III Kuntouttava työtoiminta

Turun kaupungin ostopalvelu

- harjoitteluohjelma
- matalan kynnyksen ohjaus- ja tukitoiminta
- harjoitteluohjelma henkilöille joilla on syrjäytymisvaara ja terveydellisiä rajoitteita
- yli 25-vuotiaille naisille (ensisijaisesti yli 40-vuotiaat), mutta osallistumismahdollisuus myös miehille